

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ Α° (16°)

Ἀθήνα, Σάββατο, 2 Νοεμβρίου 1919

ΑΡΙΘ. 47 (866)

ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Χίλια καλῶς μου κόπιασεν ὁ γιός μου,
ὁ ἀκριβός μου,
Χαρὰ νὰ δῶ στὰ νιάτα σου,
Θεέ μου καὶ δός' μου.

Ἐδὰ, σιμά μου θὰ ξεκουραστεῖς,
ἀπὸ τοὶ μάχες.
Ἀνέγνοιος μπλιὸ γιὰ τὰ βονά,
καὶ τὸ ἄγριες ράχες.

Σοῦ ἔχω, καλέ μου, μαλακὰ στρωμένα,
ἔλα νὰ θέσεις,
Τὸ κουρασμένο σου κορμὶ
νὰ ξαποστέσεις.

Κόρη πὺν σένα ἀνίμενε,
ροδοπεριχιμένη,
Πιλᾷ σου ὁλόδροση θ' ἀρθεῖ,
ποθοδρεμένη.

Νάγκαιστεῖς καὶ νὰ χαρεῖς, γιέ μου,
κορμὶ κοράσου,
Βοτάνι 'στοὶ βαρισματές,
ἄστρο τὸ ἔξᾱς σου.

Νὰ σοῦ φωτίζει πεδυμῆς σθηστές,
καιροὺς στὰ βάθη,
Νὰ σοῦ ζυγώξει ἀπ' τὴν καρδιά
τ', ἄπωνα πάθη....

Χανιά, 10. 10. 914.

ΛΥΡΑΡΗΣ

Τὸν κανονισμὸ τῆς γλώσσας τὸν ἐμποδίζει ὁλότελα ἡ ὑποκειμενικὴ γλώσσα καὶ τὸν κανονισμὸ ἐμποδίζοντας, ἐμποδίζει αὐτὸ τὸ δρόμο, καὶ ζηταίε τὰ πόδια νὰ κόψῃ τῆς Ἰδέας.

Π α λ α μ α ς

Ὅπου χρειάζεται στοχασμός, ὅπου μελέτης ἀνάγκη καὶ συστηματικῆς φροντίδας, δὲν ὑπάρχει καταφρονητῆς τῆς γλωσσικῆς ἰδέας καὶ παραγνωριστῆς πὺν ἀλαφροκάρδος ἀπὸ τὸν Τύπο.

Π α λ α μ α ς

SLIMAN BEN IBRAHIM

ΤΟ ΑΛΟΓΟ

Ἀράτικα ἡ ἴδια λέξη σημαίνει μαζὶ καὶ ἄλογο καὶ κάστρο· καὶ μήπως γιὰ τὸν καθαλάρη τ' ἄλογο δὲν εἶναι ἀληθινὸ ταμπούρι! Ἡ σφαῖρα, περνώντας ἀνάμεσα ἀπ' τ' αὐτιά τοῦ ἀλόγου του, πηγαίνει καὶ χτυπάει τὸν ἔχτρο, ἐνῶ σύγχρονα τὸ γαργό του τρέξιμο τὸν προφυλάει ἀπ' τὴ σφαῖρα τοῦ ἔχτροῦ.

Γιατὶ αὐτὸ τὸ κάστρο χτίστηκε στὸν ἄνεμο καὶ ἀλλάζει θέση μὲ ὅση γληγοράδα ἢ ἀστραπὴ στὴν καταληίδα.

Μὰ καὶ ἡ καρδιά τοῦ ἀλόγου στολίστηκε ἀπ' τὸν Προφήτη μὲ αἰσθήματα ὅμοια μ' ἐκεῖνα πὺν στολίζουν τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου στὸν ὅποιον θὰ χρησιμεύει γιὰ σύντροφος ἀχώριστος.

Ὁ Μπέν Μερζούγκ πῆρε τὸ παράνομα τοῦ Μπέν Ἀουντά, Γιουτῆς Φοράδας, γιατί ἡ μάννα του, ἀφοῦ τὸν βύζαινε, τὸν μπιστευότανε στὴ ράχη μιανῆς φοράδας πὺν τὸν βαστούσε καὶ τὸν ἐλκνίζε σὰ μάννα.

Κ' ἔτσι, πρὶν μάθει ἀκόμα νὰ περπατᾷ εἴτανε σωστὸς καθαλάρης.

Πῶ ὕστερα, ὅταν ἔγινε ἄντρας, πάνω στὸν πιστό του Ἀζρέγκ, πὺν τὸ φόρεμα του εἴτανε γκριζο, στολισμένο πὺν καὶ πὺν μὲ πέτρες τοῦ ποταμοῦ, ἔγινε ξακουστὸς ἀπὸ τὰ πολλὰ του κατορθώματα σ' ὅλο τὸν Ὀντνά.

Ἔπρεπε νὰ τὸν βλέπατε, ὁλόρθο πάνω στὰ ξεγιά, νὰ παίξει τὸ παιγνίδι τοῦ μπαρουτιοῦ καὶ νὰ γενναίε μὲ τὴν τόλμη του τίς ἐνθουσιώδικες κραυγὰς τῶν γυναικῶν!

Ἔπρεπε νὰ τὸν βλέπατε σὰν ἤξερε πὺς ἡ πεταχούλα Φεραόχα, ἡ ξαδέρφη του, τὸν παρακολουθοῦσε μὲ τὰ βλέμματά της, παραμερίζοντας τίς κουρτίνες τοῦ φορείου της!

Κι αὐτὸς ὁ Ἀζρέγκ ἔνοιθε τὰ μάτια τῆς ἀγαπημένης τοῦ κυρίου του στηλωμένα ἀπάνω του καὶ ἄφινε πολὺ μακρυνά, ξοπίσω του, ὅλα τ' ἄλλα ἄλογα τοῦ Γκούμ, γιὰ νὰρθεῖ νὰ γονατίσει μπροστά της.

Ἐπειτα τραβοῦσε τὸν κύριό του σὲ κυνηγετικὰς ἐκδρομὰς καὶ σὲ τρομαχτικὰ καθρεφτίσματα στοὺς δρόμους τῆς ἐρήμου.

Βρισκόντουσαν στὰ περὶχωρα τοῦ Μδουκάλ, στὴν ἐποχὴ πὺν οἱ προσκυνητὲς μαζώνονταν νὰ ἐπισκεφτοῦνε τὸν τάφο τοῦ Σιντὶ Μαωμὲτ ἔλ Ἀντζ, ὅταν πῆρε γράμμα ἀπὸ τὸ Μπου Σααντά, τὴν πατρίδα τῆς ξαδέρφης του.

Ἐβρέξε τὴν κεφαλὴ σου, τοῦ γράφανε, καὶ προσπάθησε νὰ φτάσεις, ἐδῶ πρὶ στεγνώσει, ἂ θέλεις νὰ ξανάδεις γιὰ στερεὴ φορὰ τὴν ξαδέρφη σου, πὺν εἶν' ἐτοιμὴ νὰ κατέβει στὸν τάφο καὶ νὰ χαθεῖ γιὰ πάντα ἐκεῖ.

Κατατρομαγμένος ἀπ' αὐτὴ τὴν εἰδησὴ ὁ Μπέν Μερζούγκ σέλασε χωρὶς νὰ χάσμερῃ στιγμὴ τὸ ἄ.

λογό του και τοῦπε: «Εἶναι ἡ νυχτιά σου Ἀζρέγκ»
Καὶ τ' ἄλογο ἀποκρίθηκε: «ὦ, κύριέ μου, θάσαι στὸ
Μπου Σααντὰ τὴν αὐγή ἢ νὰ μὴ μὲ λένε «Ἀζρέγκ τὸ
Χλιμιντριστή».

Κ' ἔτσι ἔφτασαν, ξεπερνώντας δυὸ μακρινούς σταθ-
μούς σὲ μιὰ καὶ μόνη νυχτιά.

Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου μόλις ἀπλωνότανε σὲ χρυσὰ
στρώματα μπρὸς στὴν μπασιά τοῦ σπιτιοῦ ὅταν ὁ
Ἀζρέγκ χρεμέτιζε, κ' ἡ Φεραόχα, πὺν ψυχομαχοῦσε,
ἀνασηκώθηκε κραυγάζοντας: «Τὸ χρεμέτισμα τοῦ
Ἀζρέγκ χτύπησε τ' αὐτιά μου.»

Ὁ ἀδερφός της δὲν πίστεψε, μὰ βγήκε ὅμως ὅξω
καὶ χαιρετώντας τὸν ξάδερφό του τοῦπε μὲ κατάπλη-
ξη:

—Πῶς μπόρεσες ν᾿ῤῥθεις τόσο γρήγορα; Ἀπ' τὸ
δρόμο τοῦ ἀγέρα ἦρθες ἢ ἀπ' τῆς γῆς;

—Βλόγησε τὸν Ἀζρέγκ πὺν κοντένει τίς μακρινές
ἀπόστασες καὶ περιποιήσου τὸν πρὶ ν' ἀσκοληθεῖς μὲ
μένα.

Κι ὁ Μπὲν Μερζούγκ γεμάτος εὐγνωμοσύνη φίλησε
τ' ἄλογό του στὴν κάτωσπρη βούλα τοῦ μετώπου του.
Ἐπειτα τᾶφισε στὶς φροντίδες τοῦ ἀράπη Καμές καὶ
μπήκε στὸ σπίτι. Ὅταν τὰ μάτια του ἀντίκρισαν τὰ
μάτια τῆς Φεραόχας, ἡ δυστυχισμένη ἀνασηκώθηκε,
ἀλλὰ ἔπεσε πάλι ἑξαντλημένη.

Ὁ Μπὲν Μερζούγκ τῆς ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι τὰ
κούμπησε στὸ στήθος του καὶ τῆς εἶπε:

—Ὅλος ὁ κόσμος πληρώνει κάπιο σκληρὸ φόρο
στὴν ἀρρώστεια, ἀγάπη μου. Ἀλλὰ ἡ ἀνοιξη φτάνει
καὶ θὰ σοῦ φέρει καινούρια δύναμη· σὲ λίγο, ἂ θέλει
ὁ Θεός, θὰ ταξιδέψουμε μαζὶ ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο,
μαζὶ θ' ἀναπνέψουμε τὸ ζωογόνο ἀέρα τῶν ἀπέραντων
κοιλάδων: ἐνὶ στὸ φορεῖο σου μὲ τίς ὀλόχρωμες φράν-
τζες κι ἐγὼ ἀπάνω στὸν πιστό μου Ἀζρέγκ. Καὶ θὰ
πατοῦμε ἀπάνω σ' ὀλοπράσινο χαλὶ σπαρμένο μὲ τὰ
πὺν μοσκομύριστα λουλούδια. Μ' αὐτὴ τὴ στιγμή, σὲ
τί τροφὴ τωγωνικὴ φυσὰ ὁ ἄνεμος τῆς πιδυμιάς σου;

—Γιὰ τὸ κυνήγι, ἀγαπημένε μου, καὶ μάλιστα γιὰ
τὸ κυνήγι ἐνὸς τέτιου κυνηγοῦ σὰν καὶ σέ.

Χωρὶς νὰ ξεκουραστεῖ οὔτε στιγμή, ὁ Μπὲν Μερ-
ζούγκ σέλωσε τὸν Ἀζρέγκ ἀκόμα γεμάτο ἰδρώτα κι
ἀφρούς, ζητώντας του μιὰ καινούρια χάρη. Πήδησε
στὴ ράχη του καὶ φεύγοντας φώναξε στὴν ξαδέρφη
του: «Μεῖνε ἡσυχῇ, ἀπόψε θὰ σοῦ φέρω κυνήγι ποτι-
σμένο μ' ὅλα τὰ ἀρώματα τῆς Σαχάρας.»

Ἐφυγε· ἀλλὰ δὲν εἶχε προφτάσει ν᾿ἀβγεῖ ὅξω ἀπ'
τὴν πόλη κ' εἶδε νὰ πετοῦνε πάνω ἀπ' τὴν κεφαλὴ του
κοράκια πὺν σκούζανε θλιβερά. Ἐνωσε μέσα του ἕνα
θανάσιμο προαίσθημα, ἀκούγοντας τὸ κρῶξιμο τοῦ
πουλιοῦ μὲ τ' ἄσκημα φτερά, πὺν ὅλοι τὸ θεωροῦνε
γιὰ χωριστὴ τῶν φίλων.

Ἀλλὰ σὲ λίγο, μιὰ ζώνη ἀπὸ βουναλάκια, καταφύ-
γιο κυνηγοῦ, τὸν περικύκλωσε· ἡ συγκίνηση πὺν αἰ-
στάνεται ἕνας κυνηγὸς σὲ παρόμοιες στιγμές κυρι-
άρχησε στὶς θλιβερὲς ιδέες καὶ τὸ ὄπλο του σκόρπισε
τὸ θάνατο στὶς πέριδες μὲ τίς ὁποῖες γιόμισε τὸ
σάσκο του.

Ἐπειτα πῆρε τὸ δρόμο γιὰ νὰ γυρίσει πίσω. Ἀν-
τάμωσε ἕνα βοσκὸ πὺν ὅτι εἶχε τσακώσει μιὰ νεαρή
Ρίμ, χαριτωμένο λευκό, ὀλόλευκο ζαρκάδι τῆς ἐρή-
μου, πὺν τὰ παραπονιάρικα μάτια τῆς τοῦ θύμνησαν τὰ
μαῦρα ἀμυγδαλωτὰ μάτια τῆς Φεραόχας του.

Ἄν μπόρεσε νὰ κρατήσει τὰ δάκρυά του σ' αὐτὴ

τὴ θύμησιν. Ἐδῶσε δυὸ τετράπαχες πέριδες στὸ βο-
σκὸ γιὰ τὸ δειλὸ ζαρκάδι, τὸ φίλησε στὰ μάτια καὶ
τᾶφισε λεύτερο λέγοντάς του: «Μεῖνε λεύτερο, μεῖνε,
γιὰ χάρη ἐκείνης πὺν σοῦ μοιάζει.»

Ζυγώνοντας πρὸς τὴν πόλη, ἀναγκαστικὰ πέρασε
ἀπ' τὸ βορεινὸ νεκροταφεῖο πὺν παρατήρησε ἕνα λάκκο
νεοσκαμμένο.

Στὶς τρεῖς ὁρθὲς πλάκες ἀναγνώρισε πῶς εἶταν γυ-
ναῖκειος τάφος· τὰ θανάσιμα προαισθήματα τοῦ ξα-
νύθαν τρομερώτερα καὶ τοῦ σπάραξαν τὴν καρδιά:
γιατὶ ἡ καρδιά μαθαίνει τὰ νέα πολὺ πρὶν νὰ τὰ ἴδῃν
τὰ μάτια καὶ νὰ τ' ἀκούσουν τ' αὐτιά.

Τοῦ φάνηκε πῶς αὐτὸς ὁ τάφος εἶταν ὁ τάφος
ἐνὸς πλάσματος πὺν μόλις εἶχε προφτάσει νὰ ζήσει
λίγο ἀπάνω στὴ γῇ γιὰ νὰ ξανάμπει πάλι σ' αὐτή.

Ἀρχισε νὰ κλαίει ἐνῶ ὁ Ἀζρέγκ στήλωνε τὰ μάτια
του ἀπάνω στὴ γῇ σὰ ν᾿ἔθελε κεῖ μέσα νὰ τὰ βυθίσει.

Καὶ καθὼς ἀπομακρυνόντουσαν, βιαστικοὶ γιὰ νὰ
μποῦνε στὴν πόλη, ἕνα χόρτο πύχε πρᾶσινιζει κάτω
ἀπ' τὴν ὑγράδα τῶν φιλικῶν βλεμμάτων μαράθηκε καὶ
ξεράθηκε ἀπότομα.

Ὁ Μπὲν Μερζούγκ ἔφτασε ἀντικεῖν στὸ σπίτι σοι-
ρὸς ζητιάνοι περιμέναν μπρὸς στὴν πόρτα νὰ τοὺς
μοιράσουν τὸ φαγὶ πὺν ἔχουνε συνήθεια νὰ προσφέρ-
νουν ἀπὸ μέρους ἐκεῖνων πὺν μπήκανε στὸν ἄλλο κό-
σμο.

Κατάλαβε...κάθε δύναμη τοῦ τὸν ἄφισε καὶ κύλησε
ἀπ' τὰ πλευρά τ' ἄλογου τοῦ πὺν γονάτισε γιὰ νὰ τὸν
ἀρρίψει μαλακὰ πάνω στὴ γῇ.

Ἐπειτα ἀναστένανε: «Ὁ κόσμος ἔγινε γιὰ μένα
πὺν στενὸς ἀπ' τὸ δατχυλίδι μου· μόνο ὁ τάφος θάνα
ἀρκετὰ φαρδὺς γιὰ νὰ χωρέσει τὴν ἀπελπισία μου!»

Ἀξαφνὰ ἕνα πένθιμο χρεμέτισμα ἀντήχησε, σειών-
τας κι αὐτοὺς τοὺς τοίχους, καὶ ὁ Ἀζρέγκ, ἀφοῦ χτύ-
πησε λυσσώδικα μὲ τὸ πόδι του τὴν καταραμένη γῇ πὺν
στέρησε τὸν κύριό του ἀπ' τὸ μόνο θησαυρὸ του,
ἔπεσε ἀμέσως νεκρός.

Ὁ Ἀζρέγκ εἶταν ἡ ἐνέργεια· τὰ θάρρητα τοῦ κα-
βάλάρη.

Ἄν μποροῦσε πιά νὰ ζήσει. Τί θὰ μποροῦσε πιά νὰ
κάνει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, μακριὰ ἀπὸ κείνη πὺν τοῦ
θέρμαινε τόσα εὐγενικὰ πάθη;

Ὁ Μπὲν Μερζούγκ ἔθαψε τὸν πιστό του φίλο, ἀφοῦ
τὸν τύλιξε σὲ ὀλομέταξο πράσινο σάβανο πὺν τὸ χρῶ-
μα συμβόλιζε τὴν δροσιὰ τῆς περασμένης χαρᾶς.

Ἐπειτα, ἀφοῦ εἶπε ἕνα τελευταῖο χαῖρε στὸ θάρρος
του πὺν τὸ ἐγκατέλειπε σ' αὐτὸ τὸ σάβανο, πῆγε καὶ
ξαπλώθηκε πάνω στὸν ἄλλο τάφο πὺν κλειοῦσε μέσα
τοῦ τὴν καρδιά του.

Κι ὅταν πῆγαν νὰ τὸν σηκώσουν, δὲν ἐσήκωσαν
παρὰ ἕνα σῶμα χωρὶς καρδιά, χωρὶς ἐνέργεια, χωρὶς
πνοὴ καὶ πὺν ἡ γῇ, ἀχόρταγῃ, ἀλύπητῃ τ' ἀποζητοῖσε.

(Κατὰ τὴ Γαλλ. μετάφραση τοῦ E. Dinet.

GRAZIELLA

Ἡ μ ε λ ε τ η πὺν μᾶς λείπει, νομίζω πῶς μᾶς ἐμ-
ποδίζει ὡς τὴν ὥρα καὶ τὸ στερέωμα τῆς γλώσσας καὶ
τὸ μέγαλωμα τῆς Τέχνης.

Π α λ α μ α ς